

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
CARINSKA UPRAVA
SREDIŠNJI URED
KLASA: 011-02/16-03/17
URBROJ: 513-02-1243/1-16-1
Zagreb, 04. svibnja 2016.

UPUTA BR. 17/16

Na temelju članka 9. Zakona o carinskoj službi ("Narodne novine" br. 68/13, i 30/14) pomoćnik ministra financija i ravnatelj Carinske uprave donosi

U P U T U O PROVEDBI MJERA CARINSKOG NADZORA U SLOBODNIM ZONAMA

Ovom se uputom detaljnije pojašnjava provedba mjera carinskog nadzora nad robama koje se unose i iznose u i iz slobodnih zona.

1. PRAVNA OSNOVA

Pravna osnova temelji se na sljedećim propisima:

- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10. listopada 2013.- dalje u tekstu: CZU) i sve njene izmjene i dopune (članci 214, 243. – 249.);
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/1, 29. prosinca 2015.- dalje u tekstu: DUCZU), (članci 161.-183.);
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2015/2447 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343/558 29. prosinca 2015.- dalje u tekstu: PUCZU);
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 341/2016 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prijelaznih pravila za određene odredbe Carinskog zakonika Unije dok odgovarajući elektronički sustavi još nisu operativni i o izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 2446/2015 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 69/ 1 od 16.03.2016.- dalje u tekstu: PDUCZU);
- Zakon o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije („Narodne novine“ br. 40/2016)

1.1. Osnovni pojmovi koji se koriste i njihovo značenje:

Osnovni pojmovi koji se koriste u ovoj Uputi razjašnjavaju se nastavno:

- „**ulazna skraćena deklaracija**“ znači radnja kojom osoba obavješćuje carinska tijela, u propisanom obliku i na propisani način, unutar određenog roka, da će se roba unijeti u carinsko područje Unije;

- „**izlazna skraćena deklaracija**“ znači radnja kojom osoba obavješćuje carinska tijela, u propisanom obliku i na propisani način, unutar određenog roka, da će se roba iznijeti iz carinskog područja Unije;
- „**carinska deklaracija**“ znači radnja kojom osoba u propisanom obliku i na propisani način izražava želju da robu stavi u određeni carinski postupak, po potrebi uz naznaku posebnih postupaka koje je potrebno primijeniti;
 - „**deklaracija za ponovni izvoz**“ znači radnja kojom osoba u propisanom obliku i na propisani način izražava želju da robu koja nije roba Unije, uz izuzetak robe koja se nalazi u slobodnoj zoni ili privremenom smještaju, iznese iz carinskog područja Unije;
 - „**obavijest o ponovnom izvozu**“ znači radnja kojom osoba u propisanom obliku i na propisani način izražava želju da robu koja nije roba Unije, a nalazi se u slobodnoj zoni ili privremenom smještaju, iznese izvan carinskog područja Unije;
 - „**carinski status**“ znači status robe kao robe Unije ili robe koja nije roba Unije;
 - „**prateća provozna isprava**“ (PPI) je ispis podataka iz elektronske provozne deklaracije (NCTS);
 - „**prateća izvozna isprava**“ (PII) je ispis podataka iz elektronske izvozne deklaracije (ECS);
 - „**deklarant**“ znači osoba koja podnosi carinsku deklaraciju, deklaraciju za privremeni smještaj, ulaznu skraćenu deklaraciju, izlaznu skraćenu deklaraciju, deklaraciju za ponovni izvoz ili obavijest o ponovnom izvozu u svoje ime ili osobe u čije ime se takva deklaracija ili obavijest podnose;
 - „**carinski nadzor**“ znači djelovanje koju carinska tijela općenito poduzimaju s ciljem osiguranja poštovanja carinskog zakonodavstva i, po potrebi, ostalih odredaba koje se primjenjuju na robu koja podliježe takvoj radnji;
 - **HRAIS** – automatizirani sustav uvoznog carinjenja robe.

2. OPĆE ODREDBE

Slobodne zone su dijelovi carinskog područja Unije koji su odijeljeni od ostalog carinskog područja ogradom. U slobodnim zonama su neposredni pristupni prostor, te ulazne i izlazne točke pod carinskim nadzorom. Osobe, roba i prijevozna sredstva, koje ulaze ili izlaze iz slobodne zone mogu podliježati carinskim provjerama (čl. 243. CZU).

Osoba koju su za tu svrhu odredila carinska tijela predaje ili stavlja na raspolaganje carinskim tijelima primjerak prijevozne isprave koje prati robu pri njezinom ulasku ili izlasku. Ako su takvi pregledi zahtijevani, roba se stavlja na raspolaganje carinskim tijelima.

Isprava koja prati robu i koju prijevoznik ili druga opunomoćena osoba podnosi na ulasku ili izlasku iz SZ, može biti carinska isprava, komercijalna isprava ili prijevozna isprava – npr. PII, PPI, račun, dostavnica, Obrazac 302, karnet ATA, CMR, CIM, T2L i dr.

U slobodnu zonu može se smjestiti roba Unije i roba koja nije roba Unije.

Sukladno čl. 246. CZU **roba Unije** može se unijeti, uskladištiti, kretati, koristiti, preraditi ili potrošiti u slobodnoj zoni. U takvim se slučajevima ne smatra da je roba u postupku slobodne zone.

Na zahtjev dotične osobe, carinska tijela utvrđuju carinski status sljedeće robe kao robe Unije:

- roba Unije koja je unesena u slobodnu zonu;
- roba Unije koja je bila podvrgnuta proizvodnim radnjama u slobodnoj zoni;
- roba koja je puštena u slobodni promet u slobodnoj zoni.

Roba koja nije roba Unije može, dok ostaje u slobodnoj zoni, biti puštena u slobodni promet ili stavljena u postupak unutarnje proizvodnje, postupak privremenog uvoza ili postupak uporabe u posebne svrhe, pod uvjetima koji se utvrđuju za te postupke (ako je propisano podnosi se zahtjev carinskim tijelima, donosi se odluka ovisno o vrsti postupka, roba se carinskom deklaracijom stavlja u zahtijevani postupak, mora se osigurati mogući li nastali carinski dug). U takvim se slučajevima ne smatra da je roba u postupku smještaja u slobodne zone (čl. 247. st.1. CZU).

Držanje robe u slobodnim zonama vremenski nije ograničeno. U iznimnim okolnostima carinska tijela mogu odrediti rok u kojem se mora završiti postupak smještaja, posebno ako vrsta i priroda robe mogu, u slučaju dugotrajnog smještaja, predstavljati prijetnju zdravlju ljudi, životinja ili biljaka ili okolišu (čl. 238. CZU).

Carinska tijela mogu pregledati robu koja ulazi, napušta ili se zadržava u slobodnoj zoni. Radi omogućavanja provedbe takvih pregleda, osoba koju su za tu svrhu odredila carinska tijela predaje ili stavlja na raspolaganje carinskim tijelima primjerak prijevozne isprave koja prati robu pri njezinom ulasku ili izlasku.

3. UNOS ROBE U SLOBODNU ZONU

Unos robe u slobodnu zonu predstavlja jedan od posebnih postupaka u okviru postupka smještaja. (članka 210. CZU).

Unos robe u SZ je slobodan i robu nije potrebno podnijeti carinskim tijelima, osim unosa robe u skladu s člankom 245. stavkom 1. CZU kojim je propisano da se roba mora podnijeti carinskim tijelima i za nju obaviti propisane carinske formalnosti ako:

- se unosi u slobodnu zonu izravno s područja izvan carinskog područja Unije;
- je stavljena u carinski postupak koji je završen ili je zaključen kada je roba stavljena u postupak slobodne zone;
- je stavljena u postupak slobodne zone kako bi iskoristila odluku kojom se odobrava povrat ili otpust od uvozne carine;
- zakonodavstvo različito od carinskog zakonodavstva predviđa takve formalnosti.

Ne dovodeći u pitanje članak 246. CZU, smatra se da je roba koja se unese u slobodnu zonu stavljena u postupak slobodne zone:

- u trenutku njezinog ulaska u slobodnu zonu, osim ako je već bila stavljena u drugi carinski postupak; ili
- u trenutku kada se postupak provoza završi, osim ako se odmah stavlja u sljedeći carinski postupak.

Na zahtjev predmetne stranke ili korisnika SZ (npr. agent tereta¹, otpremnika², korisnika slobodne zone³), nadležni carinski ured potvrđuje status robe unesene u SZ, kao robe Unije. Status robe Unije potvrđuje se sredstvima za dokazivanje carinskog statusa Unije iz članka 199. PUCZU. Navedena sredstva evidentiraju se na zahtjev stranke u „Kontrolnik ovjerenih T2L isprava“ **K-416**.

Nadalje u nekim slučajevima se može upotrijebiti ovjereni ulazni dispozicija izdana od strane korisnika zone/agenta tereta/otpremnika kao dokaz statusa robe Unije, te se na zahtjev stranke evidentira u „Kontrolnik ovjerenih T2L isprava“ **K-416**. Podaci o dodijeljenom statusu robe Unije se unose u korisnikove evidencije.

¹ Agent tereta je osoba, koja na podlozi ovlasti od strane vlasnika, nad robom ili teretom ima pravo raspolaganja istom, u trenutku unosa u SZ i dok se roba nalazi u SZ.

² Otpremnik je osoba, koja na podlozi ovlasti od strane vlasnika nad robom ili teretom ima pravo raspolaganja istom u trenutku unosa u SZ i dok se roba nalazi u SZ (u pravilu kopnenim putem)

³ Korisnik slobodne zone je osoba koja je sa koncesionarom SZ sklopila ugovor o obavljanju djelatnosti u SZ, i koja je od strane nadležnog carinskog ureda određena za vođenje evidencije u skladu sa člankom 214.CZU

Roba se u SZ unosi na temelju dispozicije/naloga za unos i skladištenje – DUS⁴ ili dispozicije/naloga za direktan unos – DIR⁵.

Dispozicije/nalozu moraju kao obvezne podatke sadržavati podatke o:

- mjestu skladištenja,
- agentu tereta,
- statusu robe,
- vrsti i količini robe,
- smjeru kretanja robe,
- broj kontejnera,
- oznaci prijevoznog sredstva,
- MRN PPI/PII,
- odnosno podatke iz čl. 178. DUCZU,

te omogućiti slijednost.

Manipulacija robom unutar zone, koja se odnosi na uobičajene oblike rukovanja propisana je člankom 220. CZU. Uobičajeni oblici rukovanja obavljaju se na osnovi dispozicije/naloga za dodatne radnje DDR, koja također mora sadržavati navedene podatke i omogućiti slijednost. Uobičajeni oblici rukovanja nalaze se u Prilogu 71-03 DUCZU.

3.1. Unos robe u cestovnom prometu

Korisnik slobodne zone/otpremnik/agent tereta ili druga opunomoćena osoba mora pri unosu robe u SZ cestovnim putem raspolagati s:

- ispravom koja prati robu odnosno na osnovu kojeg se roba unosi u SZ (carinska isprava, komercijalna ili prijevozna isprava i sl.),
- ulaznom dispozicijom/nalogom, za unos i uskladištenje (DUS), s kojim će se roba smjestiti kod korisnika SZ, obzirom na lokaciju skladištenja. DUS mora pored podataka o statusu robe, obavezno sadržavati poziv na ispravu koja prati robu – prethodna isprava (npr. MRN PII, MRN PPI, broj ATA karneta s evidencijskim brojem i naznakom prethodnog carinskog ureda, broj CIM-a i dr.), ili
- direktnom dispozicijom/nalogom za pretovar/dotovar (DIR), s kojom roba ulazi do lokacije skladišta, gdje će pretovar biti izvršen ili će se na vozilo dotovariti roba iz skladišta. DIR mora pored podataka o statusu robe, obavezno sadržavati poziv na ispravu koji prati robu – prethodna isprava (npr. MRN PII, MRN PPI, broj ATA karneta i dr.).

Carinski ured nadležan za slobodnu zonu može provjeriti usklađenost i sadržaj podnesenih isprava. Prilikom unosa u slobodnu zonu pošiljka/isprave se evidentira na ulaznoj točki. Iznimno kada to osobite prometne ili druge okolnosti zahtijevaju nadležni carinski ured može dopustiti da se roba pušta u SZ bez evidentiranja na ulaznoj točki u SZ a evidentiranje carinskih isprava/pošiljke vrši se naknadno tj. kada je roba na podlozi DUS unesena u SZ i u evidencije korisnika.

⁴ Dispozicija/nalog za unos i skladištenje u SZ, koja uz komercijalne podatke dogovorene između korisnika i agenta mora sadržavati i podatke o prethodnim carinskim postupcima i ispravama (MRN PPI ili PII), oznake prijevoznog sredstva, smjer kretanja robe, oznake o robi, količine, odnosno podatke iz čl. 178. DUCZU potrebne korisniku SZ za evidentiranje robe.

⁵ Dispoziciju/nalog za direktno postupanje (brod-kamion ili kamion-brod ili vagon) bez skladištenja i ima naznačen smjer kretanja unos/iznos.

3.2. Posebnosti kontrole unosa izvoznih pošiljaka – ECS

Radi unosa izvozno ocarinjene robe u SZ, agent tereta/korisnik slobodne zone/otpremnik mora putem ECS sustava poslati carinskom uredu nadležnom za slobodnu zonu gospodarstvenikovu obavijest o izlazu (**IE507**), na podlozi koje se vrši analiza rizika. Obavijest o prispijeću mora obavezno sadržavati broj DUS/DIR.

Carinski djelatnik šalje korisniku SZ ili agentu tereta informaciju o puštanju robe u istup/skladištenje (**IE525**). Ako se carinski ured temeljem analize rizika ili svoje odluke odluči pregledati robe, poslati će agentu tereta/korisniku zone/otpremniku obavijest o najavi izlazne kontrole (**IE561**).

Rezultate provedene kontrole carinski djelatnik evidentira u ECS. Ako nisu utvrđene nepravilnosti, deklaracija se prevodi iz statusa „pod kontrolom“ u status „puštanje u neposredni izlaz/uskladištenje“. Odmah po primitku poruke „puštanje robe gospodarstveniku u skladištenje“ (**IE525**) korisnik unosi robu u svoje evidencije.

3.3. Posebnosti kontrole unosa robe u sustavu NCTS

Prilikom unosa u SZ robe iz postupka vanjskog provoza, agent tereta/korisnik zone/otpremnik izdaje vozaru, prije ulaska u SZ, DUS/DIR kao dokaz o prihvaćanju pošiljke. Takva roba smatra se robom u postupku SZ u skladu s člankom 245. st. 1. CZU. Postupak provoza se na ulazu u SZ završava, a DUS/DIR se zavodi u „Kontrolnik unosa robe u SZ“ **K-447**. Odmah po primitku robe korisnik unosi podatke o pošiljci u svoje evidencije.

3.4. Posebnosti unosa robe u željezničkom prometu – provozni postupak Unije

Pri unosu u SZ u pojednostavljenom postupku, željeznički prijevoznik podnosi carinskom uredu:

- Popis pošiljaka u dva primjerka, za robu koje se nalazi u provoznom postupku (T1, T2, T2F);
- Prijevozne isprave za te pošiljke, koje su namijene unosu u SZ (primjerak 2 i 3 željezničkog tovarnog lista CIM ili primjerke 1, 2 i 3A predajnog lista TR u sustavu Intracontainer).

Carinski ured može dopustiti, da se podnošenje popisa pošiljaka/vagona i prijevoznih isprava od strane željezničkog prijevoznika, te DUS i DIR od strane agenta tereta/korisnika slobodne zone/otpremnik izvrši naknadno, bez obzira na vrijeme ulaska pošiljaka u SZ.

Za robu, koja se prevozi željeznicom u pojednostavljenom provoznom postupku (uz uporabu CIM teretnog lista kao carinske deklaracije), agenti tereta/korisnici slobodne zone/otpremnici podnose carinskom uredu DUS i DIR, odmah po unosu robe u SZ po primitku obavijesti od željezničkog prijevoznika ili u trenutku kad se prikupi sva dokumentaciju za kompletnu željezničku kompoziciju uključujući sve DUS i DIR.

Carinski ured po prijemu svih DUS i DIR od agenata tereta/korisnika slobodne zone/otpremnik, iste uspoređuje s popisom pošiljaka/vagona i utvrđuje jesu li podneseni za sve pošiljke. Svi DUS i DIR evidentiraju se pojedinačno u „Kontrolnik unosa robe u SZ“ **K-447**. Po evidentiranju DUS i DIR zaključuje se provozni postupak, odnosno potvrđuju se primjerci 3 CIM-a odnosno primjerak 3A TR te se vraćaju željezničkom prijevozniku.

U slučaju izvozno ocarinjene robe u sustavu ECS, a koja će se u konačnici utovariti na brod, postupak se završava na način opisan u točki 3.2. ove Upute, a zaključuje se odlaskom robe na brod i podnošenjem elektronskog manifesta.

Redovni provozni postupak zaključuje se na ulazu u SZ, a provodi se na jednak način kao kada roba ulazi u SZ u cestovnom prometu.

3.5. Unos robe u pomorskom prometu

Za robu koja se unosi u SZ u pomorskom prometu izravno iz morskih luka izvan carinskog područja Unije podnosi se sigurnosna ulazna skraćena deklaracija (USD) u elektronskom obliku. Način postupanja glede podnošenja USD u pomorskom prometu detaljno je opisan Uputom o ulaznoj skraćenoj deklaraciji br. 13/16.

O dolasku broda u luku/slobodnu zonu, agent broda⁶ dužan je obavijestiti carinska tijela u skladu s čl. 133. st.1. CZU. U tu svrhu podnose se propisani obrasci u skladu sa IMO FAL konvencijom (Dolazni brodski manifest-DMB). U skladu s čl. 133. st. 2. CZU carinska tijela mogu dopustiti da se kao sustav informiranja koriste druge dostupne metode informiranja. Nadležni carinski Ured provjerava usklađenost predanih obrazaca (FAL obrasci), te ukoliko nema nepravilnosti, po dolasku broda, tu radnju zavodi u kontrolnik „Dolaznih brodskih manifesta DBM“ K-420 i isto potvrđuje na papirnatom izvodu s unosom broja, otiskom pečata, potpisom i faksimilom, kao i navođenjem datuma zavođenja. Jedan primjerak DBM vraća se agentu broda, a drugi primjerak odlaže u evidenciju. U skladu sa čl. 139. st. 4. CZU u dolaznom brodskom manifestu, agent broda, kao osoba koja nastupa u ime vozara, mora se pozvati na ulaznu skraćenu deklaraciju. S istovarom robe s broda ne može se započeti prije nego se provjeri je li ulazna skraćena deklaracija podnijeta i provedena analiza rizika, ovisno o čijim se rezultatima može zabraniti istovari ili izvršiti pregled robe.

Po prispieću broda u luku/slobodnu zonu, agent tereta ili osoba koju on ovlasti, u skladu sa čl. 139. st. 3. a) CZU, podnosi robu carini čime se roba stavlja u postupak smještaja u slobodnu zonu. Podnošenje robe radi se sa ispravama DUS/DIR, robnim manifestima (cargo manifestima), brodskim tereticama/detaljnim robnim manifestima i dr. Kada nadležni carinski ured provjeri jesu li sve isprave usklađene, roba se zavodi u „Kontrolnik unosa robe u SZ“ **K-447**. Ukoliko je na jednom brodu više agenata tereta evidencija robe u „Kontrolnik unosa robe u SZ“ **K-447** vrši se pojedinačno po svakom agentu tereta. Priložene DUS i DIR, te cargo manifeste carinski ured ovjerava unosom broja evidencije, otiskom pečata i faksimila, unosom datuma i potpisa, te ih uručuje agentu tereta, a jedan primjerak odlaže uz evidenciju. Ovjereni DUS i DIR se smatraju disponiranim (ne zaključenim) do zaključenja istovara. Ako je količina i vrste istovarenog tereta identična disponiranoj dispoziciji ona se smatra zaključenom. A ako su količine različite (, agent tereta podnosi pod istim brojem dispozicije i „Kontrolnika unosa robe u SZ“ **K-447**, zaključnu dispoziciju, potvrđenu od korisnika SZ ili angažiranih kontrolnih kuća. Odmah po zaključenju istovara i dispozicija za unos, korisnik SZ unosi podatke o robi u svoje evidencije. Time je roba stavljena u postupak slobodne zone u skladu sa člankom 245. St 1. CZU.

4. POSTUPANJE S ROBOM U SLOBODNOJ ZONI I VOĐENJE EVIDENCIJA O ROBI

Roba koja nije robe Unije, a koja je smještena u SZ, može se u skladu s čl. 220. i 247. st. 1. CZU tijekom smještaja u SZ:

- bez odobrenja podvrgnuti uobičajenim oblicima rukovanja utvrđenih u Prilogu 71-03 DUCZU,
- biti puštena u slobodni promet ili stavljena u postupak unutarnje proizvodnje, postupak privremenog uvoza ili postupak krajnje uporabe, pod uvjetima koji se utvrđuju za te postupke. U takvim se slučajevima ne smatra da je roba u postupku slobodne zone,
- uništiti ili ustupiti u korist države u skladu s čl. 197. i 199. CZU.

⁶ Agent broda je osoba koja nastupa u ime i za račun vozara broda (prijevoznika)

Korisnik SZ, mora u slučaju pretovara robe u SZ ili premještanja između različitih lokacija, putem dispozicije/naloga za dodatne radnje (DDR)⁷, događaj unijeti u svoje evidencije koje moraju omogućiti sljedivost i istovjetnost robe.

Sukladno čl. 9. Zakona o provedbi carinskog zakonodavstva Europske Unije („Narodne novine“ br. 40/2016) operater (koncesionar), snosi troškove koji nastaju u svezi s mjerama provedbe carinskog nadzora u slobodnoj zoni.

Svaka osoba koja u slobodnoj zoni obavlja djelatnost, uključujući skladištenje, obradu, preradu, prodaju ili nabavu, o tome mora voditi evidenciju u obliku i na način kako odobri carinski ured.

Robu koju unosi u SZ, korisnik SZ (tj. izvođač djelatnosti u SZ), mora po unosu u svoje prostore ili na drugu odobrenu lokaciju, koja je vidljiva iz ulazne DUS, upisati u odobrene evidencije robe.

Evidencije korisnika SZ sukladno čl. 214. CZU moraju carinskom tijelu omogućiti prepoznavanje robe. U slučaju kretanja robe između lokacija unutar područja SZ evidencije korisnika moraju sadržavati podatke o svakom takvom kretanju.

Evidencije moraju sadržavati podatke iz čl. 178. DUPCZ, koje osobito uključuju:

- prema potrebi, upućivanje na odobrenje potrebno za stavljanje robe u posebni postupak;
- MRN broj ili, ako on ne postoji, bilo koji drugi broj ili oznaku kojom se utvrđuju carinske deklaracije kojima se roba stavlja u posebni postupak i, ako je postupak zaključen u skladu s čl. 215. st. 1. CZU, informacije o načinu na koji je postupak zaključen;
- podatke kojima se nedvojbeno omogućuje identifikacija carinskih dokumenata koji nisu carinske deklaracije, svih drugih dokumenata relevantnih za stavljanje robe u posebni postupak i svih drugih dokumenata relevantnih za odgovarajuće zaključenje postupka;
- podatke o oznakama, identifikacijskim brojevima, broju i vrsti ambalaže, količini i uobičajenom trgovačkom ili tehničkom opisu robe i, prema potrebi, identifikacijske oznake kontejnera potrebne za prepoznavanje robe;
- lokaciju robe i podatke o svakom kretanju robe;
- carinski status robe;
- podatke o uobičajenim oblicima rukovanja i, ako je primjenjivo, novo razvrstavanje u Carinsku tarifu koje proizlazi iz tih uobičajenih oblika rukovanja;
- podatke o privremenom uvozu ili uporabi u posebne svrhe;
- podatke o unutarnjoj ili vanjskoj proizvodnji uključujući podatke o naravi proizvodnje;
- ako se primjenjuje čl. 86. st. 1. CZU, troškove smještaja ili uobičajenih oblika rukovanja;
- normativ proizvodnje ili, prema potrebi, način njegova izračuna;
- podaci kojima se omogućuje carinski nadzor i provjere uporabe istovrijedne robe u skladu s čl. 223. CZU;
- ako se zahtijeva odvojeno računovodstvo, podatke o vrsti robe, carinskom statusu i, prema potrebi, podrijetlu robe.
- u slučajevima privremenog uvoza iz čl. 238. DUPCZU, podatke koji se traže tim člankom;
- prema potrebi, podatke o svakom prijenosu prava i obveza u skladu s člankom 218. CZU;
- ako evidencija nije dio glavne računovodstvene evidencije u carinske svrhe, upućivanje na tu glavnu računovodstvenu evidenciju u carinske svrhe;
- dodatne podatke za posebne slučajeve, na zahtjev carinskih tijela iz opravdanih razloga.

U slučaju slobodnih zona, osim podataka predviđenih u st. 1. čl. 178. DUCZ, evidencija sadržava sljedeće:

⁷ Dispozicija za dodatne radnje, služi za postupanja unutar SZ.

- podatke za identifikaciju prijevoznih isprava za robu koja ulazi ili napušta slobodne zone;
- podatke koji se odnose na uporabu ili potrošnju robe čije puštanje u slobodni promet ili privremeni uvoz ne bi dovelo do primjene uvozne carine ili mjera utvrđenih u okviru zajedničke poljoprivredne politike ili trgovinske politike u skladu s čl. 247. st. 2. CZU.

Carinski ured može odustati od zahtjeva za evidentiranjem nekih od ovih podataka, ako to ne šteti praćenju ili nadzoru SZ. Ako se evidencija robe mora voditi radi carinskog postupka, podaci iz te evidencije, ne moraju se upisati u evidenciju robe. U slučaju privremenog uvoza evidencija se vodi samo ako to zahtijevaju carinska tijela.

5. IZNOŠENJE ROBE IZ SLOBODNE ZONE

Roba koja se iznosi iz SZ, može se:

- izvesti ili ponovno izvesti iz carinskog područja Unije, ili
- unijeti u drugi dio carinskog područja Unije.

Iznos robe iz SZ mora pratiti dokument koji se temelji na evidencijama korisnika SZ (potvrda o ispisu iz skladišnih evidencija; u daljnjem tekstu - „**izskladišnica**“). Izskladišnica mora pored ostalih podataka bitnih korisniku sadržavati i podatak o prethodnom carinskom postupku (broj deklaracije, MRN, broj kontrolnika unosa u SZ, DUS, broj ulaznog tovarnog lista itd.) i broj dispozicije/naloga iza iznos iz SZ - DIZ⁸ i DIR.

Sukladno odredbama o carinskom statusu, za robu koja izlazi iz SZ općenito se smatra da nema status robe Unije ako korisnik zone ne dokaže da roba ima status robe Unije. Pri unosu ili ponovnom unosu robe u druge dijelova carinskog područja Unije ili deklariranju robe u jedan od odobrenih carinskih postupaka, kao dokaz carinskog statusa robe Unije koriste se isprave utemeljene na evidenciji korisnika SZ, na sredstvima za dokazivanje carinskog statusa Unije iz čl. 199. PUCZU ili carinskoj deklaraciji za puštanje robe u slobodan promet.

Roba koja nije roba Unije, unosi se u druge dijelova carinskog područja Unije tako da ostane pod carinskim nadzorom. To znači da roba mora biti stavljena u odgovarajući carinski postupak (npr. vanjski provozni postupak).

Pri iznosu **robe koja ima status robe Unije** iz SZ na druge dijelova carinskog područja Unije, carinskom uredu potrebno je dokazati status robe Unije, u protivnom se ista smatra robom koja nije roba Unije.

Status robe Unije pri iznosu na druge dijelove carinskog područja Unije, se dokazuje podnošenjem dokumenata korisnika SZ (izskladišnica/DIZ ili DIR), na kojem je navedena oznaka T2L ili neki drugi prikladan dokaz o statusu robe Unije iz čl. 199. PUCZU. Dokaz o statusu robe Unije na izskladišnici/DIZ ili DIR, se može koristiti, samo kada je status robe Unije potvrdilo carinski ured.

Po izvršenom iznosu robe iz SZ, korisnik razdužuje svoje evidencije, s pozivom na broj MRN-a (NCTS ili HRAIS) ili brojem iz „Kontrolnika iznošenja robe iz slobodne zone“ **K-417**.

⁸ Dispozicija/nalog za iznos robe iz SZ, sadrži iste podatke kao i prethodna s pozivom na isprave unosa u SZ, radi omogućavanja sljedivosti.

5.1. Iznos robe iz slobodne zone u cestovnom prometu

Za iznos robe koja nije robe Unije, korisnik SZ ili druga nadležna osoba, carinskom uredu obvezno podnosi provoznu ispravu (PPI/PPSI) i izskladišnicu robe/DIZ ili DIR.

Carinski ured provjerava usklađenost isprava i po potrebi obavlja fizički pregled robe koja napušta SZ. Ako su isprave usklađeni i nisu utvrđene nepravilnosti, carinski ured će po potrebi plombirati pošiljku i robu pustiti u provozni postupak (NCTS).

Pri iznosu robe Unije, carinski ured provjerava potvrdu o statusu robe (T2L, komercijalna isprava, DIZ, DIR i sl.), po potrebi vrši fizički pregled robe. Ako ne utvrdi nepravilnosti dopušta iznos robe iz SZ na preostalo carinsko područje Unije. Dokaz o statusu robe mora biti zaveden u carinske evidencije iznosa iz SZ „Kontrolnik iznošenja robe iz slobodne zone“ **K-417**.

Ukoliko se u okvirima vanjskog provoza roba provози do izlaznog carinskog ureda, gdje će se roba iznijeti iz carinskog područja Unije, u skladu sa čl. 271. st. 1. CZU, izlaznom carinskom uredu podnosi se izlazna skraćena deklaracija u sklopu T1 postupka. Izlazna skraćena deklaracija nije potrebna ukoliko se roba u okvirima postupka vanjskog provoza provози do unutarnjeg carinskog ureda Unije.

5.2. Iznos robe iz slobodne zone u željezničkom prometu

Iznos robe iz slobodne zone, u željezničkom prometu, odvija se na dva načina:

- redovitim provoznim postupkom putem NCTS sustava (teretni list CIM je prijevozna isprava);
- primjenom pojednostavljenog postupka (teretni list CIM je deklaracija za postupak provoza).

Roba koja nema status robe Unije iznosi se u željezničkom prometu iz SZ u **redovitom provoznom postupku (NCTS)** na način opisan u točki 5.1. ove Upute. Kod iznosa robe iz slobodne zone u željezničkom prometu, u slučaju provoza s trećim zemljama u polju 99. teretnog lista CIM-a upisuju se MRN provoznog dokumenta iz NCTS sustava.

Iznos iz SZ robe koja nije roba Unije **uz uporabu pojednostavljenog postupka provoza u željezničkom prometu**, obavlja se na način da prije utovara robe na prijevozno sredstvo organizator željezničkog prijevoza podnosi carinskom uredu teretni list CIM koji služi kao deklaracija u provoznom postupku i sve DIZ i DIR dokumente. Carinski ured dužan je provjeriti jesu li ispunjeni uvjeti za uporaba pojednostavljenog postupka (uvjeti propisani odobrenjem za pojednostavljeni postupak).

Također provjerava se polje 58.b CIM-a kojim željeznički prijevoznik traži uporabu pojednostavljenja u željezničkom prometu. Nakon provjere svih priloženih dokumenata koji prate robu (CIM, račune) te eventualne fizičke provjere robe od strane carinskog ureda, priloženi DIZ i DIR dokumenti zavode se u „Kontrolnik iznošenja robe iz slobodne zone“ **K-417**.

U polje 99. CIM-a (carinske napomene) primjerke 1,2,3 carinski ured unosi broj „Kontrolnika iznošenja robe iz slobodne zone“ **K-417** i oznaku vrste provoznog postupka T1 ili T2, te ih ovjerava potpisom, pečatom i faksimilom.

Preslike DIZ i DIR dokumenata kao i preslike ovjerenih CIM-ova carinski ured zadržava za svoje evidencije, a pošiljku pušta u provozni postupak.

Roba sa statusom robe Unije na izlazu iz slobodne zone dokazuje svoj status dokumentima propisanim čl. 199. PUCZU.

5.3. Iznos robe iz slobodne zone u pomorskom prometu

Za robu koja iz slobodnih zona pomorskim putem napušta carinsko područje Unije prije istupa potrebno je podnijeti izlaznu skraćenu deklaraciju (ISD). To znači da za robu koja se izvozi iz carinskog područja uz zadržavanje u SZ, sigurnosno zaštitni podaci moraju biti podneseni u izveznoj carinskoj deklaraciji podnesenoj uporabom ECS aplikacije ili u izlaznoj skraćenoj deklaraciji. Izuzetno, podnošenja izlazne skraćene deklaracije kao jednog od oblika deklaracije prije otpreme iz čl. 263. st. 3. CZU oslobođene su robe i okolnosti kretanja propisane čl. 245 DUCZU. Izlazna sigurnosna deklaracija ne podnosi se i u slučajevima iz čl. 197. i 199. CZU (uništenje robe i ustupanje u korist države).

Čim raspolaže sa podacima o robi (teretu), a najkasnije dva sata prije utovara na brod, agent tereta (ukoliko ih je više svaki za sebe) za robu koja će biti utovarena na brod, nadležnom carinskom uredu podnosi:

- cargo manifeste,
- elektronski manifest (IE 547) koji se sastoji od robe koja se iznosi temeljem ECS,
- DIZ i DIR,
- Carinske isprave, PII, ATA i dr.

Agent broda najkasnije sat vremena prije isplovljavanja broda nadležnom carinskom uredu podnosi Odlazeći brodski manifest (OBM). Carinski ured provjerava usklađenosti podataka na podnesenim ispravama (količina, vrsta, status robe i dr.) i jesu li za sve pojedinačne pošiljke, koje podnose agenti tereta, podnesene izlazne skraćene deklaracije, kao i da li su za sve pošiljke priložene sve DIZ/DIR, koje moraju imati sve podatke o statusu robe, vrsti, količini, opisu i prethodnim carinskim ispravama (PII, ISD, ATA, obr. 302, T2L, TD i dr.). Nakon izvršene provjere isprava carinski ured evidentira u kontrolnik iznosa iz SZ K-417 sve pojedinačne DIZ i DIR. Ako nisu utvrđene nepravilnosti, carinski ured evidentira Odlazni brodski manifest (OBM) u kontrolnik **K-400** "Odlaznih brodskih manifesta" i ovjerava ga na papirnatom primjerku s otiskom pečata i faksimila, unosom datuma i potpisom, te jedan primjerak vraća agentu broda, a drugi zadržava i pohranjuje. Priložene dispozicije smatraju se disponiranim (ne zaključene) do zaključenja utovara. Ako su podaci o količinama i robi identični utovarenim količinama, smatraju se zaključenima, a ako se razlikuju, podnosi se zaključna dispozicija s istim brojem dispozicije i pozivom na isti „Kontrolnik iznošenja robe iz slobodne zone“ **K-417**, ovjerena od korisnika SZ ili kontrolnih kuća.

Kad ovim putem istupa roba koja je prethodno u SZ unijeta na osnovi izvezne carinske deklaracije (ECS), karneta ATA, Obrasca 302 i dr., isti moraju biti podneseni carinskom uredu. Po isplovljavanju broda, carinski ured za iste, potvrđuje istup robe u njihovim zasebnim evidencijama, za robu u sustavu ECS izvrši potvrdu manifesta (MRN generiran nakon poruke **IE548**), čime automatski zaključuje sve izvezne pošiljke (ECS) u tom manifestu.

Pri otpremi robe koja ima status robe Unije, na preostalo carinsko područje, carinska tijela postupaju na isti način kao u cestovnom prometu.

5.4. Ponovni izvoz robe iz slobodne zone

Za robu koja nije roba Unije, a iznosi se iz carinskog područja Unije, nadležnom carinskom uredu se podnosi deklaracija za ponovni izvoz, sukladno čl. 270. CZU. Na deklaraciju za ponovni izvoz se odgovarajuće primjenjuju odredbe o izveznim deklaracijama (čl. 158. do 195. CZU).

Deklaracija za ponovni izvoz se ne podnosi za robu, koja nije roba Unije, koja se pretovaruje u ili se izravno ponovo izvozi iz slobodne zone (čl. 270. stavak 3. točke (b) CZU).

Ako se roba koja nije roba Unije iz članka 270. stavka 3. točke (b) CZU iznosi iz carinskog područja Unije te se odustalo od obveze podnošenja izlazne skraćene deklaracije za tu robu, podnosi se obavijest o ponovnom izvozu.

Obavijest o ponovnom izvozu podnosi se za robu koja je stavljena u postupak slobodne zone, a koja se pretovaruje s prijevoznog sredstva kojim je dovezena do slobodne zone pod nadzorom istog carinskog ureda na plovilo, zrakoplov ili željeznicu kojim će otići s carinskog područja Unije, pod uvjetima iz čl. 245. st 2. e) DUPCZ. Uvjeti koji moraju biti zadovoljeni su slijedeći:

- pretovar se obavlja u roku od 14 dana od podnošenja robe u skladu s člankom 245. CZU (podnošenje robe i njeno stavljanje u postupak SZ) ili u izvanrednim okolnostima u dužem roku uz odobrenje carinskih tijela ako razdoblje od 14 dana nije dovoljno da se riješe te okolnosti;
- informacije o robi dostupne su carinskim tijelima;
- odredište robe i primatelj se prema saznanjima prijevoznika ne mijenjaju;

U slučaju da navedeni uvjeti nisu ispunjeni podnosi se izlazna skraćena deklaracija.

Kada roba koja nije roba Unije izravno napušta područje Unije iz postupka smještaja robe u SZ podnosi se obavijesti o ponovnom izvozu (npr. u slučajevima utovara robe na brod koji direktno napušta područje Unije ili kada u željezničkom prometu kompozicija izravno napušta područje Unije). Ako roba npr. željeznicom mora prolaziti kroz područje Unije do izlaznog carinskog ureda na nju se ne primjenjuju odredbe obavijesti o ponovnom izvozu već odgovarajuće odredbe provoznog postupka.

Obavijest o ponovnom izvozu treba sadržavati podatke potrebne za završetak postupka slobodne zone:

- naziv osobe koja podnosi obavijest o ponovnom izvozu;
- podatak o dokumentu s kojim je roba smještena u SZ „Kontrolnik unosa robe u SZ“ **K-447**;
- mjesto utovara;
- podaci o prijevoznom sredstvu na koje je utovarena za prijevoz van carinskog područja Unije;
- mjesto istovara / odredišta robe kao što je navedeno u ugovoru o transporta

Obavijest o ponovnom izvozu podnosi prijevoznik, odnosno osoba koja je odgovorna za podnošenje robe na izlasku u skladu s čl. 267. stavkom 2. CZU.

Carinska tijela mogu prihvatiti da se sustavi podataka o trgovini, luci ili prijevozu koriste za podnošenje obavijesti o ponovnom izvozu ako oni sadrže potrebne podatke za takvu obavijest te su ti podaci dostupni u određenom roku, prije nego što se roba iznese iz carinskog područja Unije.

Carinska tijela mogu, umjesto podnošenja obavijesti o ponovnom izvozu, prihvatiti podnošenje obavijesti i pristup podacima obavijesti o ponovnom izvozu u računalnom sustavu gospodarskog subjekta.

Sukladno čl.54. PDUCZU propisano je da do uspostave automatiziranog sustava izvoza (AES) mogu se koristiti i druga sredstva za razmjenu i pohranu informacija.

U pomorskom prometu do uspostave navedenog sustava obavijesti o ponovnom izvozu biti će pojedinačni cargo manifesti (za svakog agenta tereta) kao sastavni dijelovi odlaznog broskog manifesta. Pojedinačni cargo manifesti moraju sadržavati podatke o robi koja zadovoljava uvjete iz čl. 270. stavak 3. točke (b) CZU za koju se podnosi obavijest o ponovnom izvozu. Pri tome broj pod kojim je roba, koja se ponovno izvozi iz slobodne zone, zavedena u „Kontrolnik iznošenja robe iz slobodne zone“ **K-417** biti će broj obavijesti o ponovnom izvozu koji će se upisivati u svaki pojedinačni cargo manifest.

U željezničkom prometu do uspostave naprijed navedenog sustava obavijesti o ponovnom izvozu biti će tovarni list (CIM). CIM mora sadržavati podatke o robi koja zadovoljava uvjete iz čl. 270. stavak 3. točke (b) CZU za koju se podnosi obavijest o ponovnom izvozu. Pri tome broj pod kojim je roba, koja se ponovno izvozi iz slobodne zone, zavedena u „Kontrolnik iznošenja robe iz slobodne zone“ **K-417** je broj obavijesti o ponovnom izvozu koji se upisuje u pojedinačni CIM za tu istu robu kad napušta slobodnu zonu.

6. UNOS ROBE UNIJE U SLOBODNU ZONU U SVRHU PROIZVODNIH RADNJI I OSTALI IZUZECI OD PODNOŠENJA ULAZNIH I IZLAZNIH DISPOZICIJA

Unos i iznos robe Unije koje korisnici koje se bave proizvodnim radnjama u SZ unose i iznose u SZ može se vršiti temeljem komercijalnih isprava koje prate robu, bez podnošenja ulaznih ili izlaznih dispozicija propisanih ovom uputom. Umjesto ulaznih i izlaznih dispozicija korisnici mogu koristiti komercijalne isprave pri čemu na tim ispravama mora biti naveden i označen status robe Unije. Prilikom ulaska navedene robe u slobodnu zonu vrši se, na zahtjev korisnika, evidencija robe Unije u „Kontrolnik ovjerenih T2L isprava“ **K-416**.

Također u iznimnim slučajevima, **uz prethodno odobrenje predstojnika nadležnog carinskog ureda**, kada korisnik SZ smješta samo robu Unije u SZ u svrhu pripreme robe za daljnju prodaju i distribuciju odnosno aktivnosti iz Priloga 71-03 točke 22. DUCZU dopušta se smještaj robe Unije u SZ bez podnošenja ulaznih ili izlaznih dispozicija propisanih ovom uputom. Umjesto ulaznih i izlaznih dispozicija korisnici mogu koristiti komercijalne isprave. Na zahtjev carinskih tijela korisnik SZ mora dokazati slijednost ulaza i izlaza robe Unije putem komercijalnih isprava i evidencije korisnika SZ. Na komercijalnim ispravama mora biti naveden i označen status robe Unije. Prilikom ulaska navedene robe u slobodnu zonu vrši se, na zahtjev korisnika, evidencija robe Unije u „Kontrolnik ovjerenih T2L isprava“ **K-416**.

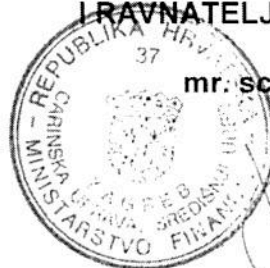
7. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ova Uputa primjenjuje se od 1. svibnja 2016. godine.

Danom početka primjene ove Upute prestaje se primjenjivati Uputa Središnjeg ureda - Carinske uprave br. 29/13, KLASA: 011-02/13-03/29, URBROJ:513-02-1210/1-13-1 od 21. lipnja 2013. za provedbu carinskog postupka u slobodnim zonama.

P.O. MINISTRA FINANCIJA
POMOĆNIK MINISTRA FINANCIJA
I RAVNATELJ CARINSKE UPRAVE

mr. sc. Hrvoje Čović

O tome obavijest:

- Uredu ravnatelja Carinske uprave,
- zamjenicima ravnateljima,
- pomoćnicima ravnatelja,
- Carinarnicama, svima,
- Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak
- pismohrani.

Način otpreme:

- elektroničkom poštom.